

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 14 juni 2022
(OR. en)

10229/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0191(NLE)**

ENER 304

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	13 juni 2022
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2022) 293 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid energistadgefördragets extraordinära konferensmöte den 24 juni 2022

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 293 final.

Bilaga: COM(2022) 293 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.6.2022
COM(2022) 293 final

2022/0191 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid energistadgefördragets extraordinära konferensmöte den 24 juni 2022

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid energistadgefördragets extraordinära konferensmöte den 24 juni 2022 i Bryssel, där flera akter ska antas om i) ändring av energistadgekonferensens arbetsordning, ii) återkallande av Ryska federationens status som observatör vid konferensen och iii) uppskjutande av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus och uppskjutande av Belarus observatörsstatus i energistadgefördraget.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Energistadgefördraget (ECT, *Energy Charter Treaty*)

Energistadgefördraget är ett multilateralt handels- och investeringsavtal som är tillämpligt på energisektorn och som undertecknades av EU i december 1994 och trädde i kraft i april 1998. Fördraget består av bestämmelser om skydd av investeringar, handel med energimaterial och energiprodukter, transitering och tvistlösning. Genom energistadgefördraget inrättas också en ram för internationellt samarbete mellan 55 fördragsslutande parter (däribland EU och Euratom, 27 EU-medlemsstater¹, Japan, Schweiz, Turkiet, de flesta länder i f.d. Sovjetunionen, med undantag av Ryska federationen², och vissa länder på västra Balkan).

Energistadgefördraget inrättades ursprungligen som en ram för internationellt samarbete mellan europeiska länder och andra industriländer, med syfte att utveckla energipotentialen i de central- och östeuropeiska länderna och att säkerställa en trygg energiförsörjning för EU.

De viktigaste bestämmelserna i fördraget rör skydd av investeringar, handel med energimaterial och energiprodukter, transitering och tvistlösning.

Alla stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration som har undertecknat eller anslutit sig till fördraget är medlemmar i konferensen, som sammanträder regelbundet för att diskutera frågor som rör energisamarbetet mellan signatärerna av fördraget, se över genomförandet av energistadgefördragets bestämmelser och protokoll om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter och överväga eventuella nya instrument och gemensamma verksamheter inom ramen för energistadgan.

Energistadgekonferensen säkerställer att målen i energistadgefördraget uppnås. Den underlättar, i enlighet med detta fördrag och dess protokoll, samordningen av lämpliga allmänna åtgärder för att genomföra stadgans principer.

¹ Italien var fördragsslutande part men drog sig ur 2015. Officiellt förklarade den italienska regeringen sitt beslut genom att hänvisa till minskade kostnader för medlemskap i internationella organisationer på grund av budgetrestriktioner.

² Ryska federationen undertecknade energistadgefördraget, men fattade det formella beslutet att inte ratificera det.

Varje part har en röst och energistadgekonferensens beslut antas enligt olika röstningsregler beroende på sakfrågan.

Detta förslag till beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget avser den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i fråga om de akter som planeras antas vid energistadgekonferensen.

2.2. Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar

2.1.1. 2.2.1. Ändring av energistadgekonferensens arbetsordning

Vid mötet den 7 april 2022 rekommenderade energistadgefördragets förvaltningskommitté konferensen att överväga att godkänna ändringen av arbetsordningen för att föreskriva ett eventuellt återkallande eller uppskjutande av observatörsstatusen för en stat eller en internationell organisation under vissa omständigheter. Artikel 36 ("Omröstning") i energistadgefördraget är endast tillämplig på beslut som föreskrivs i fördraget, medan observatörsstatus för energistadgekonferensen delvis regleras i energistadgekonferensens arbetsordning. Det föreslås därför att följande lydelse läggs till i det föreslagna nya stycket e för att ge möjlighet till eventuellt återkallande eller uppskjutande av observatörsstatus och klargöra respektive omröstningsregler:

"III. OBSERVATÖRER

Regel 7

A. Allmänna regler

"[...] e) Konferensen får enhälligt skjuta upp eller återkalla ett lands eller en internationell organisations observatörsstatus i händelse av

ihållande eller allvarligt åsidosättande av principerna i Europeiska energistadgan eller Internationella energistadgan, beroende på vilken som har undertecknats av det landet eller den internationella organisationen, eller

ihållande underlåtenhet att uppfylla landets eller den internationella organisationens ekonomiska skyldigheter gentemot Internationella energistadgan.

Om enhällighet inte kan uppnås ska konferensens beslut enligt detta stycke fattas med tre fjärdedels majoritet av de fördragsslutande parter som är närvarande och röstar vid konferensens möte, i den mån de utgör en enkel majoritet av de fördragsslutande parterna."

Arbetsgruppen för styrningsfrågor rekommenderade den 16 maj 2002 att den ovannämnda ändringen (CC 742) skulle läggas fram för konferensens godkännande genom skriftväxling senast den 5 juni, med beaktande av förvaltningskommitténs slutsatser (meddelande 1952).

Detta beslut från energistadgekonferensen anpassar rekommendationerna från förvaltningskommittén och arbetsgruppen för styrningsfrågor av den 7 april 2022 respektive den 16 maj 2022 om ändring av regel 7 i arbetsordningen.

Enligt avsnitt VIII i slutakten från Europeiska energistadgekonferensen ansvarar energistadgekonferensen för att fatta beslut om begäranden om undertecknande av den politiska förklaringen från 1991. Beslut i denna fråga har hittills fattats med enhällighet.

Mot bakgrund av ovanstående bör den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid energistadgekonferensen vara att bekräfta ändringen.

2.1.2. 2.2.2. Återkallande av Ryska federationens status som observatör vid konferensen

EU bör, på grundval av godkännandet av den ändrade regel 7 i arbetsordningen, stödja återkallandet av Ryska federationens observatörsstatus, med regelns båda grunder (åsidosättande av principer och underlåtenhet att uppfylla eventuella ekonomiska skyldigheter) som motivering.

2.1.3. 2.2.3. Uppskjutande av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus

Förvaltningskommittén fortsatte under sina möten den 28 april och den 2 juni 2022 diskussionen om uppskjutandet av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget, i enlighet med Ukrainas begäran.

Belarus åtgärder som gör det möjligt för Ryssland att använda landets territorium för att underlätta aggressionen mot Ukrainas kärnkraftverk tillsammans med dess anläggningar för lagring av radioaktivt avfall, gastransportsystem, kolgruvor, vattenkraftverk och oljeraffinaderier och oljefyndigheter kan betraktas som en väsentlig överträdelse ("brott mot en bestämmelse som är väsentlig för förverkligandet av traktatens ändamål och syfte" [artikel 60.3 b i Wienkonventionen om traktaträtten]) av artiklarna 3, 7, 18 och 19 i energistadgefördraget.

De fördragsslutande parter som är företrädna vid energistadgekonferensen kommer att uppmanas att besluta i) att skjuta upp den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus, ii) att begära att energistadgesekretariatet formellt informerar depositarien och Belarus och iii) att skjuta upp Belarus observatörsstatus.

EU bör stödja ett uppskjutande av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus och begära att energistadgesekretariatet formellt informerar depositarien och Belarus. EU bör också stödja ett uppskjutande av Belarus observatörsstatus.

3. RÄTTLIG GRUND

3.1. Förfarandemässig rättslig grund

3.1.1. Principer

I artikel 218.9 i EUF-fördraget föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”³.

3.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Energistadgekonferensen är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen energistadgefördraget.

De planerade akter som energistadgekonferensen inom ramen för energistadgefördraget ska anta utgör akter med rättslig verkan. Ändringen i fråga om omröstningsförfarandet vid energistadgekonferensen är bindande åtminstone för energistadgefördragets institutioner.

Även återkallandet av Ryska federationens observatörsstatus och uppskjutandet av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus har rättsligt bindande verkan och omfattas därför av artikel 218.9 i EUF-fördraget, eftersom de påverkar energistadgefördragets konkreta sammansättning.

De planerade akterna varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

3.2. Materiell rättslig grund

3.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelan kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som

³ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

3.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i de planerade akterna rör energi.

Den materiella rättsliga grunden för det förslagna beslutet är därför artikel 194 i EUF-fördraget.

3.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 194 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

2022/0191 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT**om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid energistadgefördragets extraordinära konferensmöte den 24 juni 2022****EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT**

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Energistadgefördraget (*avtalet*) ingicks av unionen genom beslut 98/181/EG, EKSG, Euratom och trädde i kraft 1998.
- (2) Enligt artikel 34 i avtalet säkerställer energistadgekonferensen att målen i energistadgefördraget uppnås. Den underlättar, i enlighet med detta fördrag och dess protokoll, samordningen av lämpliga allmänna åtgärder för att genomföra stadgans principer.
- (3) Energistadgekonferensen ska vid sitt extraordinära möte den 24 juni 2022 anta i) en ändring av energistadgekonferensens arbetsordning, ii) ett återkallande av Ryska federationens status som observatör vid konferensen och iii) ett uppskjutande av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus och dess status som observatör i energistadgefördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i energistadgekonferensens extraordinära möte om energistadgefördraget den 24 juni 2022 i Bryssel ska vara följande:

Att bekräfta den föreslagna ändringen av regel 7.

Att, på grundval av godkännandet av den ändrade regel 7 i arbetsordningen, godkänna återkallandet av Ryska federationens observatörsstatus, med regelns båda grunder (åsidosättande av principer och underlåtenhet att uppfylla eventuella ekonomiska skyldigheter) som motivering.

Att godkänna uppskjutandet av den provisoriska tillämpningen av energistadgefördraget med avseende på Belarus och Belarus observatörsstatus.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*